

NUOMONĖ NR. 03/2010

EUROPOS AVIACIJOS SAUGOS AGENTŪRA

2010 m. gegužės 28 d.

**dėl Komisijos reglamento XXX/2010, kuriuo nustatomos skrydžių vadovų
licencijavimo ir sveikatos pažymėjimų įgyvendinimo taisyklės**

I. Bendroji dalis

1. Aviacijai Europoje nuolat vystantis kyla daug problemų, visų pirma susijusių su pagrindiniais aerodromų ir oro eismo valdymo (ATM) bei oro navigacijos paslaugų (ANS) saugos veiksniais. Todėl, siekiant užtikrinti saugą visose valstybėse narėse taikant suderintus ir visa apimančius reguliavimo būdus, reikia nustatyti būtinas rizikos mažinimo priemones.
2. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 216/2008¹ (toliau – Pagrindinis reglamentas) su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1108/2009², nustatomos atitinkamos ir išsamios bendrosios nuostatos dėl bendrųjų techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos apibrėžimo ir įgyvendinimo civilinės aviacijos srityje. Todėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/23/EB dėl Bendrijos skrydžių vadovo licencijos³ panaikinta nepažeidžiant asmenų ir organizacijų, jau sertifikuotų ar licencijuotų pagal tą direktyvą, sertifikavimo ir licencijavimo. Pagrindiniame reglamente Komisijai suteikiami įgaliojimai tvirtinti skrydžių vadovų licencijavimo ir susijusių patvirtinimų įgyvendinimo taisykles, kuriomis būtų atspindėta tai, kas skrydžių vadovų mokymo srityje yra šiuolaikiškiausia, įskaitant geriausią praktiką bei mokslo ir technikos pažangą. Be to, Pagrindiniame reglamente reikalaujama, kad įgyvendinimo taisyklės iš pradžių būtų kuriamos remiantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/23/EB dėl Bendrijos skrydžių vadovo licencijos nuostatomis.
3. Šios taisyklių kūrimo veiklos aprėptis apibrėžta techninėje užduotyje ATM.003⁴ „EASA sistemos išplėtimas įtraukiant oro eismo valdymo (ATM) ir oro navigacijos paslaugų (ANS) saugos reguliavimą. Skrydžių vadovų licencijavimo taisyklių kūrimas“. Tačiau, kaip toliau aiškinama šios nuomonės II skyriuje, turinys ir taisyklių kūrimo procesas, vykdytas Europos aviacijos saugos agentūros (toliau – Agentūra), nevisiškai atitiko minėtą techninę užduotį. Šios nuomonės turinys rengtas atsižvelgiant į Bendro Europos dangaus komiteto 33-iojo posėdžio, surengto 2009 m. gruodžio 3–4 d., sprendimą, kuris bendrais bruožais nusakytas vėlesniame Europos Komisijos rašte⁵, skirtame Agentūrai, toliau apibrėžiant pagreitintą pagreitinto jau galiojančių taisyklių, *inter alia* Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/23/EB dėl Bendrijos skrydžių vadovo licencijos, perkėlimo procesą.
4. Atsižvelgiant į tai, kas paminėta, šioje nuomonėje kalbama apie tos direktyvos perkėlimą padarant tik minimalius techninius atnaujinimus. Reikia pabrėžti, kad šios nuomonės turinys yra tik pirmas žingsnis dviejų etapų procese, numatytame Europos Komisijos rašte, o išsamus reikalavimų, kylančių iš Pagrindinio reglamento, įgyvendinimas ir visiškas esminių reikalavimų, išvardytų to reglamento Vb priede, laikymasis bus nustatytas vėlesniame etape, po to, kai Agentūros valdančioji taryba patvirtins taisyklių kūrimo procedūrą. Agentūra turėtų iš dalies pakeisti minėtą techninę užduotį, kad būtų geriau atspindėtas toks pakopinis metodas.
5. Darbą atliko Agentūros sudaryta taisyklių kūrimo grupė. Taisyklių kūrimo grupės sudėtis apibrėžta remiantis Agentūros taisyklių kūrimo procedūromis siekiant atspindėti

¹ 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 216/2008 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinantis Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB (OL L 79, 2008 03 19, p. 1).

² 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1108/2009, iš dalies keičiantis Reglamentas (EB) Nr. 216/2008 nuostatas dėl aerodromų, oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų bei panaikinantis Direktyvą 2006/23/EB (OL L 309, 2009 11 24, p. 51).

³ 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/23/EB dėl Bendrijos skrydžių vadovo licencijos (OL L 114, 2006 4 27, p. 22).

⁴ http://www.easa.europa.eu/ws_prod/r/doc/TORs2/ToR%20ATM.003.pdf

⁵ 2009 m. gruodžio 9 d. TREN F2/JP/sr D(2009) 74614.

užduoties sudėtingumą, būtiną kompetenciją ir suinteresuotuosius subjektus, kuriuos šis darbas gali turėti įtakos. Agentūra pati atliko šios taisyklių kūrimo grupės sekretoriato funkciją ir parengė šią nuomonę.

6. Agentūra teikia savo nuomonę Komisijai, kuri siekia pirmajame etape įgyvendinti pagreitintą būdą, teisiniu požiūriu laikydama Pagrindinio reglamento 8c ir 22b straipsnių.
7. Siūlomos taisyklės parengtos atsižvelgiant į 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/23/EB dėl Bendrijos skrydžių vadovo licencijos, taip pat į jau galiojančius Bendrijos teisės aktus, priimtus remiantis Bendro Europos dangaus bendrosiomis nuostatomis, taip pat galiojančius tarptautinius standartus ir rekomenduojamą praktiką, kurią remdama Čikagos konvencijos 37 straipsniu skelbia ICAO (prieduose), remiantis Pagrindinio reglamento 2 straipsnio 2 dalies d punktu, kuriame Agentūra raginama padėti valstybėms narėms vykdyti įsipareigojimus, priimtus pagal Čikagos konvenciją, nustatant pagrindą bendram jos nuostatų aiškinimui ir vienodam įgyvendinimui bei užtikrinant, kad šiame reglamente ir jo įgyvendinimo taisyklėse būtų tinkamai atsižvelgta į jos nuostatas.
8. Siekdama užtikrinti visišką minėtų Pagrindinio reglamento straipsnių įgyvendinimą ir pasiekti, kad būtų visiškai laikomasi Pagrindinio reglamento Vb priede nustatytų esminių reikalavimų, Agentūra atliks Europos skrydžių vadovų licencijavimo sistemos ir tolesnių būtinų „visuotinio su aviacija susijusio sisteminio požiūrio“ pakeitimų vertinimą, kad įgyvendindama antrąjį etapą pateiktų Komisijai nuomonę, įskaitant būtinas įgyvendinimo priemones.
9. Ši nuomonė priimta pagal Pagrindinio reglamento 19 straipsnio nuostatas, iš dalies laikantis tvarkos, kurią nustatė Agentūros valdančioji taryba⁶. Apie nukrypimą nuo šios tvarkos, atsirandantį dėl to, kad Komisijos ir Bendro dangaus komiteto prašymu taikomas pagreitintas būdas, pranešta Agentūros valdančiajai tarybai, kuri patvirtino iš esmės remianti tai, kad šiuo konkrečiu atveju, kai teisės aktai jau yra, vykdomas toks procesas, darant prielaidą, kad turinys labai nesiskirs nuo esamų taisyklių turinio.

II. Konsultavimasis

10. Kadangi dėl pagreitinto būdo tvarkaraštis yra įtemptas, pirmas įgyvendinimo taisyklių rinkinys turi būti patvirtintas 2010 m. pabaigoje. Tai savo ruožtu reiškia, kad Agentūra turi šią nuomonę pateikti ne vėliau kaip 2010 m. birželio mėn., taigi Agentūra negalėjo laikytis įprastų taisyklių kūrimo tvarkos etapų, visų pirma kalbant apie oficialų viešą konsultavimąsi su suinteresuotaisiais subjektais. Laikydama įprastos taisyklių kūrimo tvarkos Agentūra turėtų paskelbti pranešimą apie siūlomą pataisą (angl. NPA), paskui turėtų vykti viešos konsultacijos, taigi atsako į pastabas dokumentui (angl. CRD) paskelbti ir nuomonei išleisti iš viso reikėtų ne mažiau kaip šešių ar septynių mėnesių nuo NPA paskelbimo dienos. Siūlomas taisyklės projektas – tai jau galiojančios direktyvos perkėlimas, ir Agentūra neišleido jokio (-ių) sprendimo (-ų) dėl sertifikavimo specifikacijų, priimtinių atitikties priemonių ar rekomendacinės medžiagos. Dėl tų priežasčių pagreitintas būdas pasiūlytas ir nuomonė bus išleista tiesiogiai Europos Komisijai ir paskelbta.
11. Siekdama užtikrinti, kad suinteresuotieji subjektai būtų kuo plačiau informuoti apie šios nuomonės turinį, Agentūra drauge su Europos Komisija surengs specialiai tam skirtą konferenciją, kurioje išsamiai paaiškins šios nuomonės turinį. Be to, Agentūra surengs atskiras informacijos sesijas šios nuomonės turinio klausimais bent šioms organizacijoms: Bendro dangaus komitetui (angl. SSC), Pramonės konsultaciniam organui (angl. ICB), EASA patariamajai institucijai, Nacionalinių institucijų patariamajai grupei (angl. AGNA) ir Saugos standartų konsultaciniam komitetui (angl. SSCC).

⁶ Valdančiosios tarybos sprendimas dėl Agentūros taikomos nuomonių, sertifikavimo reikalavimų ir rekomendacinės medžiagos skelbimo tvarkos (taisyklių kūrimo tvarka). EASA MB 08-2007, 2007 06 13.

12. Agentūra Europos Komisijai pateiks raštiškas išvadas dėl konferencijos ir informacijos sesijų rezultatų, taip pat jas paskelbs specialiai ATM ir oro uostams skirtoje interneto svetainėje⁷.

III. Agentūros nuomonės turinys

Aplinkybės

13. Vykdamas šią taisyklių kūrimo užduotį remiantis pirmiau minėtais nurodymais, reikėjo atsižvelgti į šias problemas.
14. Galiojančios teisinės priemonės forma – direktyva, kurią reikia „perkelti“ į reglamentą. Tai, kad keičiasi teisinis pobūdis, jau reiškia, kad gerokai keičiasi būsimo teisės akto nuostatų privalomumo lygis. Kitaip negu direktyvoms, kurios savo pobūdžiu yra privalomos tik rezultato, kuris turi būti pasiektas, požiūriu, tačiau pasirinkti formą ir metodus paliekama nacionalinėms valdžios institucijoms, taigi reikalaujama nuostatas perkelti į valstybių narių nacionalinės teisės sistemą, reglamentas yra bendrai taikomas ir jis visas yra privalomas bei tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.
15. Galiojančią direktyvą priėmė Europos Parlamentas ir Taryba pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 80 straipsnio 2 dalį, o naujos įgyvendinimo taisyklės teisinis pagrindas yra Pagrindinio reglamento 8c straipsnis, kuriuo Komisijai suteikiami įgaliojimai tvirtinti priemones, kuriomis iš dalies keičiami neesminiai to straipsnio elementai jį papildant. Suteiktų įgaliojimų tikslai, aprėptis ir turinys aiškiai apibrėžti Pagrindiniame reglamente, ir tai yra aiškios ribos, kurių paisant remiantis tuo reglamentu priimamos įgyvendinimo taisyklės. Be to, Pagrindiniame reglamente nustatyti bendrieji esminiai reikalavimai siekiant vienodo aukšto civilinės aviacijos saugos lygio ir reikalaujama, kad Komisija patvirtintų įgyvendinimo taisyklės, būtinas siekiant užtikrinti vienodą tų reikalavimų taikymą.
16. Vienodas įgyvendinimo taisyklių taikymas yra pagrindinis elementas nustatant ir užtikrinant vienodą aukštą civilinės aviacijos lygį Europoje, taigi tai yra ir pagrindinis veiksnys siekiant Pagrindiniu reglamentu nustatytų tikslų. Todėl valstybių narių veiksmų laisvė, susijusi su bendrų reikalavimų įgyvendinimu, negali būti išlaikyta.
17. Galiausiai bendros skrydžių vadovų licencijavimo sistemos užtikrinimas ir tobulinimas Europos Sąjungoje yra esminis Europos oro eismo kontrolės sistemos elementas. Užtikrinus bendrą vienodą saugos lygį, taip pat pagerės abipusis licencijų pripažinimas ir bus sudarytos geresnės sąlygos laisvam asmenų ir paslaugų judėjimui.

Padaryti pakeitimai, palyginti su galiojančia direktyva

18. Atlikdama šią taisyklių kūrimo užduotį Agentūra nepadarė jokių esminių skrydžių vadovų licencijavimo sistemos ar licencijavimo reikalavimų pakeitimų. Tačiau tam tikri pakeitimai, turintys įtakos kai kurioms direktyvos nuostatoms, buvo neišvengiami dėl to, kad **keitėsi** pirmiau aprašytas **teisinis pagrindas**, ir dėl aiškiai apibrėžtų įgaliojimų suteikimo tikslų, aprėpties ir turinio, kylančių iš aukštesnę teisinę galią turinčio teisės akto (visų pirma žr. Pagrindinio reglamento 8c straipsnio 10 dalį). Tokiais atvejais ir Agentūra, ir taisyklių kūrimo grupės ekspertai siekė rasti sprendimus, kurie leistų išlaikyti dabartinę valstybėse narėse susiklosčiusią padėtį ir dėl kurių nereikėtų labai keisti reikalavimų lygio.

Pavyzdžiai:

- 1) dėl to, kaip apibrėžta Pagrindinio reglamento taikymo sritis, neleidžiama išplėsti šios įgyvendinimo taisyklės aprėpties tiesiogiai įtraukiant skrydžių vadovų, už kurių darbą atsakingi oro navigacijos paslaugų teikėjai, teikiantys paslaugas orlaivių judėjimo, išskyrus bendrąjį eismą, srityje (t. y. konkrečiai kariniai paslaugų

⁷ <http://easa.europa.eu/atm/index.html>

teikėjai). Užtuot tai dariusios, visiškai laikydamosi Pagrindinio reglamento nuostatų valstybės narės turi užtikrinti, kad karinio personalo visuomenei teikiamos ar daromos prieinamos paslaugos būtų bent jau lygiaverčio saugos lygio, ir gali nuspręsti šios įgyvendinimo taisyklės principus savanoriškai taikyti savo kariniam personalui, teikiančiam paslaugas visuomenei;

- 2) pagrindinių reikalavimų, susijusių su mokymo organizacijų valdymo sistema, nustatymas aiškiai darant nuorodą į atsakingo vadovo paskyrimą, reikalavimo tvarkyti apskaitą ir reikalavimo, kad kompetentingai institucijai būtų suteikta prieiga prie infrastruktūros nustatymas siekiant nustatyti galiojančių esminių reikalavimų ir ICAO taisyklių laikymosi pagrindą.

19. Kitų pakeitimų priėmė siekiant **išspręsti su** valstybėms narėms pagal direktyvą suteikta **veiksmų laisve susijusius klausimus**. Ši veiksmų laisvė negali būti išlaikyta pagal Pagrindinio reglamento tvarką, nes tai prieštarauja pagrindiniams to reglamento principams. Kaip kompromisinis sprendimas siūloma tam tikrą tvarką išlaikyti taikant pereinamojo laikotarpio nuostatas, o ne bendrąsias nuostatas, kuriomis valstybės narėms būtų leista toliau apibrėžti nacionalinius „variantus“. Dėl tokių pereinamojo laikotarpio nuostatų valstybės narės, jau nustačiusios tokius variantus, galėtų toliau juos taikyti savo nacionalinėje teisėje, kol bus sukurtos bendros taisyklės, kuriomis būtų pakeisti esami skirtumai. Tai leis valstybėms narėms toliau taikyti esamą praktiką, nekeliant pavojaus Pagrindiniu reglamentu nustatytai sistemai ir neleidžiant joms leidžiančių nukrypti nuo bendrųjų taisyklių nuostatų nustatyti daugiau negu leidžiama pagal Pagrindinį reglamentą.

Pavyzdžiai:

- 1) nacionalinių patvirtinimų naudojimas;
- 2) valstybėms narėms suteikta galimybė nustatyti amžiaus ribą, nuo kurios galima naudotis padalinio kvalifikacijos patvirtinimo suteikiamomis teisėmis.

20. Kitoks naudojimas valstybėms narėms suteiktomis veiksmų laisvėmis turi būti nagrinėjamas taikant kitokius metodus. Kalbant apie **galimybes nukrypti**, kurios atitinka reikalavimus, kad būtų galima taikyti Pagrindinio reglamento 14 straipsnio 6 ir 7 dalyse siūlomas nuostatas dėl lankstumo, nėra teisinės galimybės nukrypti nuo reikalavimų kitais būdais, išskyrus galimybes, kai taikomos tos nuostatos. Taikant 14 straipsnio nuostatas valstybėms narėms suteikiama galimybė tinkamai pateisinamais atvejais nukrypti nuo standartų, nustatytų įgyvendinimo taisyklėse, kartu užtikrinant, kad būtų pasiektas lygiavertis apsaugos lygis, leidžiant abipusį pripažinimą, ir net suteikiant galimybę kitoms valstybėms narėms panašiais atvejais taikyti panašias priemones. Tai taikoma galimybėms nukrypti, susijusioms su išsilavinimo standartais ir minimalia amžiaus riba.

Pavyzdžiai:

- 1) Kalbant apie valstybėms narėms suteikiamas galias nukrypti nuo nustatytų išsilavinimo standartų, Agentūra siūlo iš dalies keisti ir apibendrinti reikalavimą, susijusį su išsilavinimo standartais, kad nereikėtų nustatyti specialios tvarkos, taikomos nestandartiniais atvejais, kuriais būtų nukrypta nuo bendrosios galimybės nukrypti, leidžiamos pagal patį Pagrindinį reglamentą.
- 2) Galimybė leisti taikyti mažesnę amžiaus ribą yra sudėtingesnis klausimas, nes šis nukrypimas pagal dabartinę direktyvos tvarką taip pat gali turėti poveikį abipusiam licencijų pripažinimui. Agentūra laikosi nuomonės, kad Pagrindiniu reglamentu valstybėms narėms automatiškai suteikiama galimybė nukrypti nuo amžiaus ribos, jei įvykdomos nuostatų dėl lankstumo taikymo sąlygos. Tačiau, kaip jau aiškinta, Pagrindiniame reglamente nustatytos nuostatos dėl lankstumo aiškiai reiškia abipusį visų licencijų, išduotų laikantis galiojančių bendrų taisyklių, pripažinimą, ir šis principas taip pat taikomas licencijoms, išduotoms pagal nuostatas dėl lankstumo. Todėl užtikrinti galimybę atsakyti abipusiškai pripažinti licencijas, išduotas pagal

nuostatas dėl lankstumo, siekiant leisti taikyti mažesnę amžiaus ribą, teisiškai ir techniškai būtų neįmanoma ir nepagrįsta. Turėdama tai omenyje ir susidūrusi su tuo, kad turi tik ribotą įgaliojimą atlikti minimalius techninius atnaujinimus, Agentūra siūlo du variantus įgyvendinant 29 straipsnį kartu su 8 straipsnio 3 dalies a punktu, aiškiai pirmenybę abiem atvejais teikiant variantui A, nes tai yra techniškai ir teisiškai patikimas sprendimas ir kartu užtikrinamas atitinkamo ICAO reikalavimo laikymasis.

21. Padaryti kelis **redakcinius pakeitimus** reikėjo siekiant palengvinti tiesioginį nuostatų taikymą, nereikalaujant nacionalinių įgyvendinimo taisyklių (1), suderinti įgyvendinimo taisyklių terminiją su Pagrindinio reglamento terminija (2) arba visame tekste suderinti vartojamas nuorodas į galiojimo laikotarpius (3).

Pavyzdžiai:

- 1) reglamente nustatyta, kad paraiška gauti licenciją turi būti teikiama kompetentingai institucijai tokia forma ir būdu, kaip reikalauja ši institucija – tokių procedūrinių reikalavimų direktyvoje nebuvo, nes joje tik nustatyti tikslai, kuriuos reikia pasiekti naudojantis nacionalinėmis įgyvendinimo taisyklėmis;
- 2) sąvoka „mokymo organizacija“ vietoj sąvokos „mokymo paslaugų teikėjas“ vartojama siekiant suderinti terminiją su Pagrindinio reglamento terminija; sąvoka „kompetentinga institucija“ vietoj nacionalinių priežiūros institucijų sąvokos vartojama dėl to, kad tam tikrų ribotų, bet tiksliai apibrėžtų užduočių atveju Agentūra turi perimti nacionalinių valdžios institucijų vaidmenį, o tam reikia vartoti šiek tiek bendresnę sąvoką;
- 3) suderintos nuorodos į galiojimo laikotarpius pirmenybę teikiant skaičiavimui metais, o ne mėnesiais.

22. **Minimalūs techniniai atnaujinimai** turėjo būti padaryti siekiant laikytis Pagrindinio reglamento 8c straipsnio 11 dalyje nustatyto reikalavimo ir atspindėti tai, kas skrydžių vadovų mokymo srityje yra šiuolaikiškiausia, įskaitant geriausią praktiką bei mokslo ir technikos pažangą. Šie pakeitimai apima būtiną nuorodų atnaujinimą (1) ir kitus paaiškinimus, kurie, kaip nustatė taisyklių kūrimo grupė, buvo būtini (2) (3).

Pavyzdžiai:

- 1) atitinkamame priede atnaujinta nuoroda į naujausią Eurokontrolės veikiančių skrydžių vadovų (VSV) bendrojo pagrindinio pradinio mokymo turinio specifikacijų redakciją;
- 2) iš skrydžių vadovų mokinių turėtų būti aiškiai reikalaujama turėti kalbos mokėjimo patvirtinimą siekiant šioje srityje suderinti skirtingas nacionalines praktikas;
- 3) siūloma paaiškinti sveikatos pažymėjimų galiojimo patvirtinimą, nustačius 45 dienų galiojimo patvirtinimo laikotarpį, kuris neturi poveikio galiojimo pradžios ar pabaigos datai.

23. Taip pat reikėjo padaryti kitus **struktūros pakeitimus**. Kadangi remtasi minėtais nurodymais, šios įgyvendinimo taisyklės projekte nesilaikyta horizontalios struktūros, numatytos Pagrindinio reglamento įgyvendinimo taisyklėms, ir visos su skrydžių vadovų licencijavimu susijusios nuostatos pateikiamos viename teisės akte. Teksto projektas dabar suskirstytas į skyrius ir straipsnius. Siekiant palengvinti taikymą ir atsižvelgiant į tai, kad vėliau šios nuostatos bus įtrauktos į horizontalią įgyvendinimo taisyklių struktūrą, atskiri skyriai skirti skrydžių vadovų sveikatos pažymėjimams, mokymo organizacijoms taikomiems reikalavimams ir kompetentingoms institucijoms taikomiems reikalavimams. Kiekviename skyriuje reikalavimai sugrupuoti pagal temas (1) (2).

Pavyzdžiai:

- 1) teisės ir sąlygos, susijusios su skrydžių vadovų mokinių licencijomis, sugrupuoti viename straipsnyje;

- 2) nuostata dėl kvalifikacijų galiojimo ir kvalifikacijos patvirtinimų dabar padalyta į dvi nuostatas ir jos atitinkamai pateiktos atitinkamuose straipsniuose.

Antrojo etapo planavimas

24. Dėl specifinio teisinio direktyvos pobūdžio įgyvendinti joje nustatytus reikalavimus paliekama valstybėms narėms, tačiau reglamento atveju taip nėra, nes reglamentas turi būti tiesiogiai taikomas ir turi tiesioginį poveikį valstybių narių teisės sistemoje. Dėl pagreitino proceso ir Agentūrai suteikto riboto įgaliojimo atlikti tik minimalius techninius atnaujinimus buvo neįmanoma nagrinėti visų klausimų, reikalavimų ir procedūrų, kurių dabar nėra direktyvoje, palyginti su Pagrindiniame reglamente nustatytais reikalavimais.
25. Buvo susitarta, kad tie klausimai gali būti nagrinėjami ir sprendžiami antrajame įgyvendinimo taisyklių, taikomų skrydžių vadovų licencijavimo srityje, kūrimo etape, kuriuo bus siekiama iki galo įgyvendinti iš Pagrindinio reglamento kylančius reikalavimus ir pasiekti, kad būtų visiškai laikomasi to reglamento Vb priede nustatytų esminių reikalavimų.
26. Remiantis Agentūros ir taisyklių kūrimo grupės atliktu vertinimu, keli dalykai, dėl kurių minėtu tikslu reikia imtis tolesnių teisėkūros veiksmų, įskaitant papildomų reikalavimų sukūrimą siekiant patobulinti esamas nuostatas, nustatyti jau šiame etape. Šie dalykai turėtų apimti tai, kas išvardyta toliau, tačiau neapsiriboti vien tuo:
- su amžiaus riba, išsilavinimu ir kalbos mokėjimo reikalavimais susijusių taikomų reikalavimų suderinimas;
 - mokymo reikalavimų, taip pat mokymo modulių persvarstymas siekiant užtikrinti visišką atitiktį esminiems reikalavimams, įgyvendinimo taisyklių parengimas ir priimtinių su skrydžių vadovų mokymu susijusių atitikties priemonių nustatymas;
 - išsamių ir specialiai pritaikytų taisyklių, taikomų kompetencijai vertinti, taip pat instruktoriams ir vertintojams, atsižvelgiant į duotų nurodymų ar pateikto vertinimo tipą, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi esminių reikalavimų, taip pat jų sertifikavimo tvarkos nustatymas;
 - įgyvendinimo taisyklių ir priimtinių atitikties priemonių, susijusių su skrydžių vadovų sveikatos pažymėjimais, nustatymas;
 - išsamesnių nuostatų, taikomų sveikatos pablogėjimo ir psichoaktyviųjų medžiagų ir vaistų vartojimo atvejais, nustatymas;
 - galimas papildomų kvalifikacijų ir kvalifikacijos patvirtinimų nustatymas;
 - licencijų ir sertifikatų šablonų nustatymas;
 - kompetentingoms institucijoms ir mokymo organizacijoms taikomų reikalavimų integravimas į atitinkamas horizontalios taisyklių struktūros, kurią Agentūra pasiūlė NPA 2008-22, dalis⁸;
 - reikalavimų ir kriterijų, taikomų tvirtinant vertintojus, o prireikus – egzaminuotojus, sukūrimas;

⁸ Šiame NPA siūloma, kad „organizacijų“ reikalavimai, taikomi reguliuojamoms aviacijos organizacijoms, būtų įtraukti į vieną įgyvendinimo taisyklę, taikomą visoms reguliuojamoms aviacijos organizacijoms (OR dalis). Bendrieji organizacijų reikalavimai, taikomi visoms organizacijoms (pvz., valdymo sistema, bendrieji personalo reikalavimai, prieiga prie infrastruktūros, apskaitos tvarkymas), bendrai įtraukti į pogrupį, pavadintą OR.GEN pogrupiu. Specialiose nuostatose, taikomose kiekvienos rūšies aviacijos organizacijoms (pvz., ANSP, mokymo organizacijoms, oro vežėjams, aerodromų operatoriams), bus nustatyti papildomų organizacijų reikalavimai, pateikti papildomuose pogrupiuose (pvz., OR.ATO, OR.OPS). Siūlomos saugos valdymo nuostatos įtrauktos į OR dalį, OR.GEN pogrupį, 2 skirsnį, OR.GEN.200. Agentūra dabar peržiūri pastabas, gautas per viešąsias konsultacijas dėl šio NPA. Atitinkamas atsako į pastabas dokumentas ir persvarstytas tekstas bus greitai paskelbti.

- valdymo sistemos reikalavimų tobulinimas remiantis tuo, kas pasiūlyta minėtame NPA, ir ICAO 1 priedo saugos valdymo reikalavimų įgyvendinimas;
 - mokymo organizacijų teisių, susijusių su mokymo kursais, mokymo planais ir kompetencijos schemų tvirtinimu ir pakeitimais, apibrėžimas; ir
 - kompleksinių mokymo prietaisų reikalavimų sukūrimas.
27. Šiuo tikslu Agentūra siūlo atlikti Europos skrydžių vadovų licencijavimo sistemos ir tolesnių būtinų „visuotinio su aviacija susijusio sisteminio požiūrio“ pakeitimų vertinimą, siekdama, įgyvendinant antrąjį etapą, pateikti Komisijai nuomonę, įskaitant būtinas įgyvendinimo priemones.
28. Minėtoje nuomonėje turėtų būti aprašomi ir tie dalykai, dėl kurių dabar, taikant pagreitintą procedūrą, nebuvo galimybės nustatyti bendras taisykles vietoj skirtingų nacionalinių nuostatų, taigi, Agentūra siūlo prireikus laikinai toliau taikyti valstybių narių nacionalinės teisės aktus (taip pat žr. 19 punktą, kuriame paaiškinta plačiau).

Turinys

1 skyrius. Pagrindiniai principai

29. Šiame skyriuje pateikiami pagrindiniai principai, taikomi visame šiame reglamente. 1 ir 2 straipsniuose apibrėžiami reglamento **tikslai, dalykas ir taikymo sritis**. Dalykas – paaiškinti, kas nagrinėjama dokumente, o taikymo sritis – faktinių ar teisinių aplinkybių kategorijos ir asmenys, kuriems dokumentas taikomas. Šiame skyriuje taip pat pateikiamas apibrėžčių sąrašas ir kompetentingos institucijos apibrėžtis. Šiuose straipsniuose vartojama terminija turėjo būti suderinta su nauja Lisabonos sutarties terminija. Šios įgyvendinimo taisyklės dalykas ir taikymo sritis priklauso nuo Pagrindinio reglamento dalyko ir taikymo srities, taigi negali apimti daugiau negu nustatyta įgaliojimus suteikiančiame teisės akte.
30. Dėl to, kaip apibrėžta Pagrindinio reglamento taikymo sritis, neleidžiama išplėsti šios įgyvendinimo taisyklės taikymo srities tiesiogiai įtraukiant skrydžių vadovų, už kurių darbą atsakingi oro navigacijos paslaugų teikėjai, teikiantys paslaugas orlaivių judėjimo, o ne bendrojo eismo srityje (t. y. konkrečiai kariniai paslaugų teikėjai). Užtuot tai dariusios, visiškai laikydamosi Pagrindinio reglamento nuostatų valstybės narės turi užtikrinti, kad karinio personalo visuomenei teikiamos ar daromos prieinamos paslaugos būtų bent jau lygiaverčio saugos lygio (3 dalis). Svarbu pabrėžti, jog dėl to, kad kariuomenė aiškiai neįtraukta į Pagrindinio reglamento taikymo sritį, nėra galimybių šia įgyvendinimo taisykle išplėsti bendrų taisyklių taikymo ir įtraukti kariuomenės. Taigi, kaip kompromisą EASA siūlo ir pagrindiniame tekste, ir konstatuojamosiose dalyse pabrėžti, kad valstybės narės gali nuspręsti šio reglamento principus (pvz., civiliams skirtų taisyklių principus) savanoriškai taikyti kariniams skrydžių vadovams, jei jos to pageidauja siekdamos užtikrinti tokį pat saugos lygį (4 dalis).
31. Terminija suderinta su Pagrindinio reglamento terminija. Nors tai ir skiriasi, manoma, kad vartojant sąvoką „visuomenė“ („visuomenei teikiamos ar prieinamos paslaugos“) užtikrinama pakankamai plati aprėptis siekiant užtikrinti lygiavertį saugos lygį. Reikėtų atkreipti dėmesį, kad, siekiant kuo labiau laikytis direktyvos teksto, sąvoka „veiksmingas“ pakeista sąvoka „lygiavertis“. Siekiant palengvinti aiškinimą, į konstatuojamąsias dalis įtraukti teisės akto leidėjo ketinimų paaiškinimai.
32. 3 straipsnyje pateikiamos **apibrėžtys**, kuriose padaryta tik redakcinių pakeitimų siekiant užtikrinti, kad jos atitiktų Pagrindiniame reglamente vartojamą terminiją, taip pat siekiant, kad jose būtų tik būtini apibrėžties elementai, t. y. išbraukti normatyvinius ir vėliau pakartotus elementus, pavyzdžiui, „kvalifikacijos“ apibrėžtyje. Kalbant apie antrąjį etapą reikėtų pažymėti, kad Pagrindiniame reglamente kalbant apie instruktorius ir vertintojus nuosekliai vartojama sąvoka „pažymėjimas“, bet taikant pagreitintą procesą įtraukti šios sąvokos nenumatyta. Taip pat reikia pažymėti, kad „instruktorius

kvalifikacijos patvirtinimo“, kuris turėtų būti vadinamas pažymėjimu, aprėptis labai ribota, palyginti su tuo, kas numatyta Pagrindiniame reglamente.

33. Į 4 straipsnį įtraukta ir apibrėžta sąvoka **kompetentinga institucija**. Nuoroda į nacionalines priežiūros institucijas, vartojama direktyvoje, pakeista nuorodomis į kompetentingas institucijas. Tokio pakeitimo priežastis – platesnio požiūrio ir terminijos būtinybė, nes tam tikrais tiksliai apibrėžtais atvejais Agentūra paskiriama veikti kaip kompetentinga institucija. Šiame straipsnyje paaiškinamas šis bendras darbo krūvis ir visame įgyvendinimo taisyklės projekto tekste nuosekliai vartojama sąvoka „kompetentinga institucija“. Taip pat reikia pabrėžti, kad šis formuluotės pakeitimas neturi poveikio dabartinių nacionalinių priežiūros institucijų statusui ir tęstinumui. Siekiant palengvinti aiškinimą, taip pat įtraukta atitinkama konstatuojamoji dalis.

2 skyrius. Licencijavimo principai

34. Šio skyriaus tikslas – nustatyti ir sugrupuoti **pagrindinius principus**, taikytinus skrydžių vadovų licencijavimui.
35. 5 straipsnyje leista suprasti, jog kompetentinga institucija turi būti nustačiusi paraiškos teikimo tvarką ir formą, kad galėtų tvarkyti paraiškas. Su paraiška turi būti pateikiami pareiškėjo kompetentingumo įrodymai. Dar vienas svarbus pabrėžtinasis principas – licencijoje arba pažymėjime turi būti pateikiama visa svarbi informacija, susijusi su tuo dokumentu suteikiamomis teisėmis. Be to, kaip ir anksčiau, licencija priklauso asmeniui, kuriam ji išduodama siekiant palengvinti laisvą skrydžių vadovų judėjimą, šiame straipsnyje taip pat apibrėžiami licencijos galiojimo sustabdymo ar atšaukimo atvejai.
36. Naujai įtraukto 6 straipsnio tikslas – tik sustiprinti visa apimantį pagrindinį licencijavimo principą, kad įgyvendinti licencija suteiktas teises galima tik tuo atveju, jei galioja kvalifikacijos, patvirtinimai ir sveikatos pažymėjimas.

3 skyrius. Licencijos, kvalifikacijos ir patvirtinimai

37. Šio skyriaus tikslas – pabrėžti teises ir sąlygas, susijusias su licencijomis, kvalifikacijomis ir patvirtinimais, ir vėl sugrupuojant atitinkamus reikalavimus (pavyzdžiui, galiojimo laikotarpiai) pagal temą, su kuria jie iš tikrųjų susiję.
38. 7 straipsnyje sugrupuotos teisės (1 dalis), kurios suteikiamos **skrydžių vadovo mokinio licencija**, ir sąlygos (2 dalis), taikomos siekiant gauti šią licenciją; anksčiau tai buvo išdėstyta direktyvos 4 ir 5 straipsniuose.
39. Nepadaryta jokių didesnių reikalavimų, taikomų siekiant gauti skrydžių vadovo mokinio licenciją, pakeitimų. Tačiau požiūris į reikalaujamą minimalų išsilavinimo standartą turėjo būti persvarstytas siekiant panaikinti valstybėms narėms direktyva suteiktą galimybę spręsti dėl galimų nukrypimų. Kadangi esant skirtingam valstybių narių požiūriui ir tvarkai būtų keliamas pavojus laukiamam bendrų taisyklių rezultatui, dabar siūloma nustatyti bendrą reikalavimą, susijusį su išsilavinimo standartais, kad nereikėtų nustatyti specialios tvarkos specifiniams atvejams, tačiau vis tiek palikti tam tikrą veiksmų laisvę vertinant pareiškėjo gebėjimą sėkmingai išeiti mokymą.
40. 3 dalyje tam tikri techniniai ir redakciniai pakeitimai padaryti siekiant paaiškinti prievolę į mokinio licenciją įtraukti ir kalbos mokėjimo patvirtinimą, taip pat kad sąvoka „tam tikrais atvejais“ yra susijusi su kvalifikacijos patvirtinimu, o paslaugos teikėjui nesuteikiama galimybė pasirinkti.
41. 8 straipsnyje sugrupuotos teisės (1 dalis), kurios suteikiamos **skrydžių vadovo licencija**, ir sąlygos (3 dalis), taikomos siekiant gauti šią licenciją. Į 2 dalį įterpta nauja nuostata, susijusi su atvejais, kai skrydžių vadovas turi toliau mokytis arba dėl to, kad persikėlė į kitą šalį, arba dėl to, kad keičiasi padalinys, kuriame jis dirba. Laikoma svarbiu dalyku tai, kad tokiais atvejais vadovas mokinys gali remtis savo skrydžių vadovo licencija, į kurią, suprantama, įtraukiamos skrydžių vadovo mokinio licencija suteiktos privilegijos.

42. Nepadaryta jokių didesnių reikalavimų, taikomų siekiant gauti skrydžių vadovo licenciją, pakeitimų. Tačiau požiūris į minimalaus amžiaus reikalavimą turėjo būti suderintas su Pagrindinio reglamento, kuris yra aukštesnės teisinės galios teisinių prievolių šaltinis, koncepcija ir principais. Pagal Pagrindinį reglamentą valstybės narės turi galimybę nukrypti nuo įgyvendinimo nuostatose nustatytų reikalavimų taikydamos tvarką, aprašytą Pagrindinio reglamento 14 straipsnio 6 ir 7 dalyse, t. y. „nuostatas dėl lankstumo“. Tai valstybėms narėms jau leidžia deramai pagrįstais atvejais nukrypti nuo standarto, kartu užtikrinant, kad bus pasiektas lygiavertis apsaugos lygis, bus sudaromos abipusio pripažinimo galimybės ir net kitose valstybėse narėse panašiais atvejais bus taikomos tos pačios priemonės. Todėl nėra poreikio (ir teisinės galimybės) šioje įgyvendinimo taisyklėje nustatyti dar vieną tvarką, taikomą nukrypimams nuo šio konkretaus reikalavimo. Agentūra taip pat norėtų pabrėžti, jog reikalavimas, kad pareiškėjai gauti skrydžių vadovo licenciją būti ne jaunesni kaip 21 metų, yra ICAO standartas, ir dėl to dar labiau reikia deramai pagrįsti nukrypimą nuo šio reikalavimo ir sušvelninti galimus su sauga susijusius padarinius. Nepaisant šio aiškinimo, siekama išspręsti problemą, kuri atsiranda dėl prieštaraujančių gautų įgaliojimų, Agentūra dabar siūlo toliau apsvarstyti du variantus. A variante 8 straipsnio 3 dalies a punkte apsiribojama vienu sakiniu, kuriame, remiantis atitinkamu ICAO reikalavimu, aiškiai nustatyta 21 metų riba ir nenumatyta jokios galimybės nuo to nukrypti. Tačiau B variante numatyta galimybė nukrypti nuo minimalaus amžiaus reikalavimo, ir tai perkelta iš direktyvos.
43. Kalbant apie nukrypimo nuo minimalaus amžiaus reikalavimo, nustatyto ICAO, padarinius, reikia pabrėžti dar vieną procedūrinį dalyką. Jei taikomos Pagrindiniame reglamente nustatytos nuostatos dėl lankstumo, kuriomis leidžiama nukrypti, tai automatiškai reiškia abipusį galimo nukrypimo, jei jis pagrįstas ir patvirtintas, pripažinimą, o tai savaime jau yra kitoks požiūris, palyginti su direktyva, kurioje valstybėms narėms leista nepripažinti licencijų, kurių turėtojai yra jaunesni (žr. 15 straipsnio 1 dalį, kurioje kalbama apie abipusį skrydžių vadovų licencijų pripažinimą). Siekama išspręsti problemą, kuri atsiranda dėl prieštaraujančių gautų įgaliojimų, Agentūra dabar siūlo toliau apsvarstyti du variantus. Projekto 29 straipsnyje nustatytas A variantas, kurį sudaro tik viena dalis, sustiprina abipusio pripažinimo principą be jokių tolesnių apribojimų. Tačiau B variante valstybėms narėms papildomai nustatyta apribojimo galimybė tuo atveju, kai skrydžių vadovai dar nebūna pasiekę minimalios 21 metų ribos. Kad nekiltų pavojus abipusio pripažinimo principui, šis apribojimas suformuluotas šiek tiek kitaip ir jį taikant galimybė naudotis teisėmis suteikiama tik licenciją jiems išdavusioje valstybėje narėje.
44. Remdamasi pateiktais paaiškinimais, Agentūra pirmenybę abiem atvejais aiškiai teikia A variantui, nes tai yra techniškai ir teisiškai patikimas sprendimas ir kartu užtikrinama atitiktis atitinkamam ICAO reikalavimui.
45. 9 straipsnyje pateikiamas **kvalifikacijų** aprašymas, kuris nesikeičia, ir papildomai į šio straipsnio 2 dalį nuoseklumo ir aiškumo sumetimais įtrauktas su kvalifikacijomis susijęs galiojimo laikotarpis.
46. 10 straipsnyje pateikiamas **kvalifikacijos patvirtinimų** aprašymas, kuris taip pat nesikeičia, ir papildomai į šio straipsnio 4 dalį nuoseklumo ir aiškumo sumetimais įtrauktas su kvalifikacijomis susijęs galiojimo laikotarpis.
47. Direktyva kvalifikacijos patvirtinimų srityje valstybėms narėms suteikta svarbi veiksmų laisvė turėjo būti traktuojama naujomis teisinėmis aplinkybėmis. Kaip jau rašyta 19 dalyje, ši veiksmų laisvė negali būti išlaikyta pagal Pagrindinio reglamento tvarką, nes tai prieštarauja pagrindiniams to reglamento principams. Kaip kompromisinis sprendimas siūloma išbraukti direktyvos 7 straipsnio 4 dalį ir išlaikyti nacionalinių kvalifikacijos patvirtinimų galimybę taikant pereinamojo laikotarpio nuostatas, leidžiančias valstybėms narėms toliau taikyti nacionalinius „variantus“. Dėl tokių pereinamojo laikotarpio nuostatų valstybės narės, jau nustačiusios nacionalinius kvalifikacijos patvirtinimus, galėtų toliau juos taikyti pagal savo nacionalinę teisę, kol bus pakankamai laiko sukurti

naujas bendras taisyklės, kurios pakeistų besiskiriančias nacionalines nuostatas. Šio požiūrio nauda ta, kad valstybėms narėms leidžiama toliau taikyti galiojančią praktiką, tačiau kartu neleidžiama nuo bendrųjų taisyklių nukrypti labiau, negu tai leidžiama Pagrindiniame reglamente. Be to, pranašumas yra tas, kad, siekiant palengvinti bendrų reikalavimų kūrimą antrajame etape, sukuriama „nekitimo“ padėtis.

48. 11 straipsnyje dabar kalbama apie **padalinio kvalifikacijos patvirtinimus** įskaitant jų galiojimo laikotarpį ir tvarką, kuri taikoma nuoseklumo sumetimais pratęsiant jų galiojimą. Palyginti su direktyvos tekstu, 3 ir 4 dalyse padaryta redakcinių pakeitimų siekiant užtikrinti, kad padalinio kvalifikacijos patvirtinimų galiojimą būtų galima pratęsti ne tik vieną kartą „dar 12 mėnesių“, bet ir „vėlesniam 12 mėnesių laikotarpiui“. Būtinu techniniu pakeitimu laikyta ir tai, kad reikėjo aiškiai nustatyti licencijų turėtojų teisę gauti faktiškai dirbtų valandų duomenis. Papildoma į 4 dalį įtraukta informacija susijusi su atsakomybės už valandų skaičiaus sumažinimą priskyrimu remiantis dabar taikoma praktika.
49. Kalbant apie direktyvos 10 straipsnio antrą sakinį, kuriuo leidžiama nustatyti amžiaus ribą, nuo kurios galima naudotis padalinio kvalifikacijos patvirtinimo suteikiamomis teisėmis, reikia aiškiai pasakyti, kad tokia veiksmų laisvė neatitinka Pagrindinio reglamento, taigi negali būti toliau užtikrinama. Kaip jau aiškinta kalbant apie pakeitimus, vienintelė galimybė valstybėms narėms nukrypti nuo Pagrindinio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių yra pasinaudoti nuostata dėl lankstumo, nustatyta to reglamento 14 straipsnyje, jei tik pasiekiamas lygiavertis apsaugos lygis, tačiau tuo neturi būti naudojamosi siekiant nustatyti papildomus reikalavimus. Todėl šis klausimas į 14 straipsnio 6 dalį neįtrauktas. Kaip kompromisinis sprendimas siūloma laikinai leisti naudoti esamas nacionalines leidžiančias nukrypti nuostatas, kol bus pakankamai laiko sukurti naujas bendras taisyklės, panašiai kaip ir išduodant nacionalinius kvalifikacijos patvirtinimus. Kalbant apie tai, kad „turi būti nustatytos“ bendros taisyklės, reikia pažymėti, kad ne tik jų nustatymui, bet ir jų taikymui prireiks adaptacijos laikotarpių, siekiant užtikrinti, kad oro navigacijos paslaugų teikėjai turėtų priemonių savo personalo planams ir politikai suderinti su ilgainiui pasikeitusiais reikalavimais.
50. 12 straipsnyje nustatyti su kalbų mokėjimu susiję reikalavimai. Naujai įtraukta 1 dalimi siekiama pabrėžti pagrindinį reikalavimą privalėti turėti anglų **kalbos mokėjimo patvirtinimą**, kad būtų galima naudotis skrydžių vadovo ar skrydžių vadovo mokinio licencija suteikiamomis teisėmis. Tuo, kad senos 8 straipsnio 1 dalies paskutinis sakinys perkeltas į šio straipsnio pabaigą (4 dalis), siekta paaiškinti, kad reikalavimas taikomas ir anglų, ir vietos kalbai.
51. Valstybės narės ir toliau gali taikyti vietos kalbos mokėjimo reikalavimus, jeigu to reikia saugos tikslais, kartu su Pagrindinio reglamento Vb priedo 4 punkto d papunkčio ii papapunkčio esminiais reikalavimais. Kalbant apie šį reikalavimą, suderinimo ir vienodo požiūrio sumetimais siūloma įtraukti daugiau skaidrumo ir procedūrinių reikalavimų.
52. Direktyvos III priedo tekstas įtrauktas į 3 dalies reikalavimus siekiant pabrėžti jų bendrą taikymą ir vienoje vietoje turėti išsamų taikomų reikalavimų rinkinį. Šis redakcinis pakeitimas tikrai turi poveikį III priedui, ir jo kartoti nereikia, išskyrus vertinimo skalės lentelę.
53. 5 dalyje nustatyta galimybė reikalauti aukštesnio lygio (penkto lygio) kalbos mokėjimo vertinimo skalėje, kuri jau nustatyta direktyvoje. Siekiant aiškiai paskirstyti užduotis ir atsakomybę, kurios paprastai paskirtos valstybėms narėms pagal direktyvą, manoma, kad geriausia tai paskirti oro navigacijos paslaugų teikėjams, paliekant pagrindimo prievolę ir tas pačias garantijas, kurios jau nustatytos direktyvoje, taip pat kompetentingos institucijos teikiama patvirtinimą.
54. Su kalbos mokėjimo patvirtinimo galiojimu susijusios taisyklės nuoseklumo sumetimais įtrauktos į šio straipsnio 6 dalį. Ekspertų siūlymu teksto formuluotė pakeista siekiant vartojamą terminiją suderinti su kita su galiojimo laikotarpiais susijusia informacija. Siekiant teisinio tikrumo ir siekiant, kad skrydžių vadovams nereikėtų kalbos testų laikyti

trumpesniais intervalais oro navigacijos paslaugų teikėjo nuožiūra, siūloma nustatyti 3 ir 6 metų intervalus (išbraukiama frazė „ne ilgesnis“).

55. Reikalavimai, susiję su **instruktoriaus kvalifikacijos patvirtinimu**, dabar visi įtraukti į 13 straipsnį; taip siekta paaiškinti, kad instruktoriaus kvalifikacijos patvirtinimas, kaip žinoma iš direktyvos, aktualus tik mokymo darbo vietoje atveju. Reikėtų pažymėti, kad Pagrindiniame reglamente nustatyti esminiai reikalavimai instruktorių sertifikavimui yra kitokie ir išsamesni, o juose vartojama terminija taip pat susijusi su teorinių įgūdžių instruktoriais. Kaip ir pirmajame etape, šia įgyvendinimo taisykle siekiama perkelti jau esamus reikalavimus, parengti būtinus išsamius ir specialiai instruktorių sertifikavimui skirtus reikalavimus galimybių nebuvo.
56. Be to, kaip paminėta ankstesnėje pastraipoje, apibrėžiant reikalavimus, kuriuos turi atitikti pareiškėjai, kad gautų instruktoriaus kvalifikacijos patvirtinimą, padaryti tam tikri redakciniai pakeitimai. Papildoma į 2 dalies b punktą įtraukta informacija siekiama paaiškinti, kad skrydžių vadovas mokinys neturi teisės gauti instruktoriaus kvalifikacijos patvirtinimą. Reikia pažymėti, kad ekspertai nustatė, jog, remiantis Eurokontrolės saugos norminiu reikalavimu (ESARR 5), būtina nustatyti griežtesnius reikalavimus, susijusius su laikotarpiu, kurio reikalaujama pagal 2 dalies b punktą, tačiau kartu kompetentinga institucija turi laikytis tam tikro lankstumo ir apibrėžtomis aplinkybėmis leisti trumpesnius laikotarpius. Šie klausimai turėtų būti išsamiau paaiškinti antrajame etape.
57. Nuoseklumo sumetimais į šį straipsnį įtraukta ir nuostata dėl instruktorių kvalifikacijos patvirtinimų galiojimo. Atnaujinimo ir galiojimo patvirtinimo sąlygos turės būti tobulinamos antrajame etape.

4 skyrius. Sveikatos pažymėjimai

58. Siūloma specialių skyrių skirti **sveikatos pažymėjimų** klausimams. Sveikatos pažymėjimų išdavimo ir reikalavimų, kuriuos įvykdžius pažymėjimai išduodami, atžvilgiu pakeitimų nepadaryta, išskyrus tam tikrus redakcinius pataisymus.
59. Kalbant apie medicininės srities **institucinius aspektus**, tam tikri terminologiniai pakeitimai padaryti siekiant suderinti tekstą su medicininės dalies (Part-MED) ir atnaujintų Eurokontrolės 3 klasės sveikatos reikalavimų terminija. Nustatyti reikalavimai, kuriuos įvykdžius išduodami pažymėjimai, liko nepakeisti.
60. Nemaža naujovė įtraukta **sveikatos pažymėjimų galiojimo** srityje siekiant palengvinti galiojimo patvirtinimą ir atnaujinimą, kuriuos atlieka atsakingas medicinos personalas, tačiau kartu siekiant įsitikinti, kad būtų užtikrintas visas sveikatos pažymėjimų galiojimo laikotarpis, o tai reiškia, kad pareiškėjas nerizikuos parasti vertingų dienų ar savaitių dėl to, kad galiojimas priklausys nuo apžiūros dienos. Naujas tekstas pagrįstas ICAO 1 priedo 1.2.4.2.1 nuostata dėl personalo licencijavimo, kuria nustatyta, kad medicininio vertinimo galiojimo laikotarpis licencijuojančios institucijos nuožiūra gali būti pratęstas iki 45 dienų. ICAO taip pat pataria leisti, kad kalendorinė diena, kurią baigiasi medicininio vertinimo galiojimas, būtų ta pati kiekvienais metais ir kad būtų leista, kad einamojo medicininio vertinimo galiojimo pabaigos diena būtų naujo galiojimo laikotarpio pradžia, jei tik medicininė apžiūra atliekama per einamojo medicininio vertinimo galiojimo terminą, bet ne daugiau kaip 45 dienos iki jo pabaigos.
61. Reikia paaiškinti užduočių ir atsakomybės, susijusių su **sveikatos pablogėjimu**, paskirstymą, palyginti su direktyvos tekstu. Atsižvelgiant į atitinkamus vaidmenis ir atsakomybę šiuo atžvilgiu, šiame reglamente pirmiausia turi būti numatyta skrydžių vadovų prievolė nesinaudoti savo teisėmis sveikatos pablogėjimo atvejais. Atsižvelgiant į tai reikia paaiškinti, kad licencijos turėtojo prievolė pranešti nepriklauso nuo to, ar jų paslaugų teikėjas yra nustatęs tvarką. Trečia, reikia, kad paslaugų teikėjas nustatytų tvarką, kuria būtų nagrinėjami sveikatos pablogėjimo atvejai.

5 skyrius. Mokymo organizacijoms taikomi reikalavimai

62. Šio skyriaus reikalavimai paimti iš Direktyvos 2006/23/EB 13 straipsnio ir IV priedo pirmos pastraipos. Šie reikalavimai įtraukti į tris atskirus straipsnius taip:
- 17 straipsnis. Mokymo organizacijų sertifikavimas
 - 18 straipsnis. Mokymo organizacijų valdymo sistema ir
 - 19 straipsnis. Mokymo kursams, pradinio ir padalinio mokymo planams ir padalinio kompetencijos programoms taikomi reikalavimai
63. Visame projekto tekste sąvoka „mokymo paslaugų teikėjas“ pakeista sąvoka „mokymo organizacija“. Tokio redakcinio pakeitimo priežastis – šią sąvoką Pagrindiniame reglamente vartoja Europos Parlamentas ir Taryba (toliau – teisės akto leidėjas). Be to, tai taip pat sąvoka, vartojama ICAO 1 priede.
64. Kalbant apie 17 straipsnį, susijusį su **mokymo organizacijų sertifikavimu**, reikia pažymėti, kad direktyvos 13 straipsnio 1 dalis jau įtraukta į Pagrindinio reglamento 8c straipsnio 6 ir 7 dalis. Rengiant teisės aktus laikomasi bendrojo principo, kad dalykai, jau reglamentuojami aukštesnę teisinę galią turinčiame teisės akte, neturėtų būti kartojami įgyvendinimo taisyklėje. Šiuo atveju Pagrindinio reglamento 8c straipsnyje jau reikalaujama, kad mokymo organizacijos būtų sertifikuojamos. Direktyvos 13 straipsnio 2 dalis, kurioje nustatyti mokymo organizacijų techninės ir praktinės patirties reikalavimai, dabar įtraukta į siūlomo 17 straipsnio antrą pastraipą. Direktyvos 13 straipsnio 3 dalis yra susijusi su kompetentingos institucijos, kuriai mokymo organizacijos turi teikti paraiškas, nustatymu. Tai perkelta į pasiūlytą 4 straipsnį, kuris yra bendrasis straipsnis, susijęs su kompetentingos institucijos, kuriai pareiškėjas teikia savo paraišką, kad gautų mokymo organizacijos sertifikatą, nustatymu. Svarbu pabrėžti, kad pagal Pagrindinio reglamento 22b straipsnį Agentūra yra kompetentinga institucija mokymo organizacijoms, esančioms ne valstybių narių teritorijoje, bet rengiančioms skrydžių vadovus, kurie savo teisėmis naudosis valstybėse narėse.
65. Siūlomas 17 straipsnis dabar pradedamas nuo bendrosios nuostatos, kuria reikalaujama, kad pareiškėjas pateiktą paraišką atitinkamai kompetentingai institucijai šios kompetentingos institucijos nustatyta forma ir būdu. Šis bendrasis reikalavimas yra tipinis reikalavimas, taikomas sertifikavimo organizacijoms, remiantis principu, kad kompetentinga institucija turi nustatyti tvarką ir formas pareiškėjams, kurie nori gauti sertifikatą, ir pareiškėjai, teikdami paraiškas, turi tuo remtis. Dėl jos teisinio pobūdžio direktyvoje negali būti tokios nuostatos, tačiau Agentūra supranta, kad kiekviena valstybė narė sukūrė tokią tvarką ir susijusias taisykles, kuriomis pareiškėjai turi naudotis. Antroje pastraipoje nustatyta sąlyga (turėti tinkamą personalą ir įrangą, tinkamą mokymui teikti), kurią reikia įvykdyti siekiant gauti organizacijos sertifikatą, ta sąlyga paimta iš direktyvos IV priedo. 17 straipsnio paskutinėje pastraipoje yra naujas elementas, palyginti su direktyva, kuris būtinas siekiant įgyvendinti Pagrindinio reglamento Vb priedo 5 dalies b punkto i papunktyje nustatytus esminius reikalavimus. Labai svarbu, kad kompetentinga institucija, atsakinga už mokymo organizacijos priežiūrą, galėtų patekti į mokymo organizacijos patalpas ir turėtų prieigą prie duomenų, kurių reikia priežiūros pareigoms vykdyti.
66. Siūlomame 18 straipsnyje, susijusiame su **mokymo organizacijų valdymo sistema**, daugiausia pateikiami reikalavimai, kylantys iš direktyvos IV priedo 1 punkto. Šiuo straipsniu įgyvendinami Pagrindinio reglamento Vb priedo 5 dalies b punkto ii papunktyje nustatyti esminiai reikalavimai. Šie reikalavimai yra suderinti su reikalavimais, nustatytais ICAO 1 priedo 2 ir 4 priedėliuose, kuriuose reikalaujama, kad mokymo organizacijos įdiegtų saugos valdymo sistemą (SVS). Nors ICAO 1 priedo 2 priedėlyje reikalaujama, kad saugos valdymo sistema ir kokybės užtikrinimo sistema užtikrintų, kad mokymo organizacijos laikytųsi galiojančių reikalavimų, teisės akto leidėjas reikalauja ne dviejų savarankiškų sistemų, o tik „valdymo sistemos“, kuri leistų organizacijoms organizuoti savo veiklą taip, kad tai geriausiai tiktų siekiant saugos tikslų. Tai principas, Agentūros siūlomas jos NPA 2008-22, kuris turėtų būti taikomas kitoms aviacijos

mokymo organizacijoms. Remiantis tuo, kad Agentūra turi kuo labiau apriboti siūlomus direktyvos nuostatų pakeitimus, pasiūlyme yra tik trys pakeitimai, kurie šiame etape laikomi techniškai būtinais:

- 1) Siekiant įgyvendinti Pagrindinį reglamentą, įtraukiama sąvoka „valdymo sistema“. Tai reiškia, kad reikalavimas turėti įdiegtą valdymo struktūrą ir kokybės sistemą turėtų būti laikomas reikalavimo įdiegti ir palaikyti valdymo sistemą pagal Pagrindinio reglamento Vb priedo 5 dalies d punkto ii papunktyje nustatytus esminius reikalavimus dalimi. Šis požiūris atspindimas siūlomuose pakeitimuose.
- 2) Reikalaujama, kad organizacijos paskirtą atsakingą vadovą. Agentūra laikosi nuomonės, kad atsakingo vadovo tiesioginio atsakingumo už saugą apibrėžimas yra labai svarbus saugos reikalavimas. Šis reikalavimas taip pat atitinka ICAO 1 priedo 4 priedėlio 1.2 punktą.
- 3) Nustatomas registravimo reikalavimas siekiant įgyvendinti Pagrindinio reglamento Vb priedo 5 punkto d papunkčio i papapunktyje nustatytus esminius reikalavimus. Nors pramonės standartai, taikomi kokybės sistemai, praktiškai gali apimti šį reikalavimą, Agentūros nuomone, būtina užtikrinti, kad atitinkama kompetentinga institucija tikrindama mokymo organizacijos veiklą galėtų ją atsekti.

Nors Agentūra būtų teikusi pirmenybę tolesniam galiojančių direktyvos nuostatų tobulinimui su valdymo sistema susijusių reikalavimų atžvilgiu, siūlomi pakeitimai dabar apima tik tiek, kiek absoliučiai būtina.

67. Siūlomo 19 straipsnio, susijusio su **mokymo kursams, pradinio ir padalinio mokymo planams ir padalinio kompetencijos programoms taikomais reikalavimais**, nuostatos paimtos tiesiogiai iš direktyvos IV priedo 1 dalies c punkto. Be įprastų pakeitimų (nacionalinė priežiūros institucija pakeista kompetentinga institucija, o sąvoka „mokymo paslaugų teikėjas“ pakeista sąvoka „mokymo organizacija“), siūlomi keli redakciniai pakeitimai – prieš frazę „padalinio mokymo planus“ įrašyta „tam tikrais atvejais“ ir prie sąvokos „egzaminuotojas“ įrašoma sąvoka „vertintojas“. Frazė „tam tikrais atvejais“ įrašyta tam, kad būtų aišku, jog mokymo organizacija gali teikti ir tik pradinį mokymą ir tokiais atvejais tikrai nereikia pateikti padalinio mokymo planų. Sąvoka „egzaminuotojas“ vartota direktyvos tekste, o sąvoka „vertintojas“ dabar vartojama Pagrindiniame reglamente. Tačiau direktyvoje nėra jokių kriterijų, susijusių su sąlygomis, taikomomis kreipiantis dėl egzaminuotojų ar vertintojų patvirtinimo. Nors Pagrindiniame reglamente vertintojams nustatyti aiškūs kriterijai, Agentūra, remdamasi minėtais nurodymais ir ekspertų grupės nuomone, nusprendė, kad tolesnis vertintojams ir prireikus egzaminuotojams taikomų sąlygų ir reikalavimų įgyvendinimas ir nustatymas turėtų būti nukeltas į antrą etapą.
68. Direktyvos IV priedo 2 dalies nuostatos lieka nepakitusios ir įtraukiamos į šio siūlomo reglamento IV priedą. Kadangi priedo turinys adaptuotas, turėjo būti pakeistas ir jo pavadinimas, siekiant nuorodą daryti tiksliai į **mokymo organizacijų sertifikatų specifikacijas**.

6 skyrius. Kompetentingoms institucijoms taikomi reikalavimai

69. Šio skyriaus reikalavimai numatyti Direktyvos 2006/23/EB 3 straipsnio 2, 3 dalyse, 4 straipsnio 6, 7 dalyse, 13 straipsnio 5, 6 dalyse ir 14 bei 15 straipsniuose. Šie reikalavimai turi būti įtraukti į atskirus straipsnius taip:
- 20 straipsnis. Kompetentingos institucijos savarankiškumas
 - 21 straipsnis. Kompetentingų institucijų užduotys
 - 22 straipsnis. Licencijų, kvalifikacijų, patvirtinimų ir pažymėjimų išdavimas ir išlaikymas
 - 23 straipsnis. Kompetencijos vertinimas
 - 24 straipsnis. Registravimas

- 25 straipsnis. Keitimasis informacija
 - 26 straipsnis. Mokymo organizacijų sertifikavimo tvarka
 - 27 straipsnis. Mokymo organizacijų veiklos stebėseną ir reikalavimų laikymosi užtikrinimas
 - 28 straipsnis. Kompetentingos organizacijos
 - 29 straipsnis. Abipusis skrydžių vadovų licencijų pripažinimas
70. Kaip ir kituose skyriuose, sąvoka „mokymo paslaugų teikėjas“ pakeista sąvoka „mokymo organizacija“, o sąvoka „nacionalinė priežiūros institucija“ pakeista sąvoka „kompetentinga institucija“.
71. Agentūra mano, kad direktyvos 3 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatos būtinos siekiant užtikrinti **kompetentingos institucijos nepriklausomumą** nuo oro navigacijos paslaugų teikėjo ir mokymo organizacijos. Dabar kompetentingų institucijų pavadinimus ir adresus, taip pat apie jų pasikeitimą reikia pranešti ne Europos Komisijai, o Agentūrai. Šis pakeitimas padarytas dėl to, kad Agentūrai šios informacijos reikia pagal Pagrindinio reglamento 54 straipsnį atliekamų standartizuotų patikrinimų tikslais. Po diskusijų su Europos Komisija susitarta, kad valstybės narės neturės šios informacijos teikti du kartus (ir Europos Komisijai, ir Agentūrai), pakaks ją pateikti vieną kartą (Agentūrai). Be to, kadangi Agentūra Europos Komisijai teikia standartizuotas ataskaitas, bus pateikti ir atitinkami duomenys apie kompetentingas institucijas.
72. Siūlomas 21 straipsnis, susijęs su **kompetentingų institucijų užduotimis**, pagrįstas direktyvos 14 straipsniu. Nustatyta, kad siekiant geriau atspindėti šio straipsnio turinį, tinkamiau jo pavadinimą pakeisti į „Kompetentingų institucijų užduotys“. Nors Agentūra laikosi nuomonės, kad šio straipsnio turiniu kompetentingoms institucijoms nenumatoma jokių papildomų prievolių, palyginti su tomis, kurios jau nustatytos kitais šio reglamento projekto straipsniais, Agentūra nusprendė palikti šį sąrašą, siekdama padaryti kuo mažiau direktyvos teksto pakeitimų. Šiais sumetimais ir siekiant nuoseklumo h punkte kompetentingoms institucijoms nustatyta viena papildoma užduotis, būtent užduotis tvirtinti oro navigacijos paslaugų teikėjo, norinčio iš samdomų skrydžių vadovų reikalauti aukštesnio kalbos mokėjimo lygio (5 lygio), prašymą. Šio reikalavimo reikia siūlomos 12 straipsnio 5 dalies nuostatomis papildyti ir užtikrinti, kad ši praktika būtų taikoma be diskriminacijos, proporcingai, skaidriai ir objektyviai pagrįstai.
73. Pirmos trys naujos 22 straipsnio dalys įterptos siekiant papildyti direktyvos 4 straipsnio 6 ir 7 dalių nuostatas, susijusias su **licencijų ir susijusių kvalifikacijų, patvirtinimų ir sveikatos pažymėjimų išdavimu**, taip pat jų atnaujinimu ir galiojimo patvirtinimu. Šie reikalavimai yra bendri licencijavimo reikalavimai, taikomi kompetentingoms institucijoms, ir jie būtini siekiant papildyti pareiškėjams gauti licencijas taikomus reikalavimus (pvz., reikalavimai nustatyti paraiškų teikimo ir licencijų išdavimo, atnaujinimo ir galiojimo patvirtinimo tvarką, reikalavimai, taikomi procesui, kurio kompetentinga institucija turi laikytis gavusi paraišką). Šios nuostatos į direktyvą neįtrauktos dėl jos teisinio pobūdžio. Tačiau Agentūra supranta, kad šių bendrųjų licencijavimo reikalavimų prireikia tada, kai direktyva perkeliama į įgyvendinimo reglamentą. Be to, siūlomomis nuostatomis antrajame etape bus palengvintas reikalavimų, taikomų kompetentingoms institucijoms, įtraukimas į horizontalią taisyklių struktūrą, kurią Agentūra pasiūlė visų pirma savo NPA 2008-22, kai šie reikalavimai bus įtraukiami į bendrąjį podalį (pavadintą AR.GEN), galiojantį visoms kompetentingoms institucijoms, prižiūrinčioms aviacijos organizacijas ir licencijuojamas profesijas.
74. Siūlomos 23, 24 ir 25 straipsnių nuostatos, susijusios su **kompetencijos vertinimu, registravimu ir keitimusi informacija**, perkeltos iš direktyvos 14 straipsnio 4, 3 ir 2 dalių. Manoma, kad, atsižvelgiant į kompetentingų institucijų užduočių seką, siūloma tvarka yra logiškesnė. Siūlomos nuostatos turės būti vertinamos ir galiausiai peržiūrimos antrajame etape, kai bus integruoti visi institucijoms taikomi reikalavimai. Ir vėl svarbu pabrėžti, kad į siūlomą reglamentą neįtraukti reikalavimai, susiję su egzaminuotojais,

taip pat reikalavimai ir kriterijai, taikomi patvirtinimui, kurį turi suteikti kompetentingos institucijos. Kaip minėta, šie reikalavimai bus sukurti antrajame etape. Taip pat reikia pabrėžti, kad 25 straipsnio nuostatos dėl keitimosi informacija jau įtrauktos į Pagrindinio reglamento 15 straipsnį; todėl šis straipsnis turėtų būti išbrauktas iš šios įgyvendinimo taisyklės, o tai vis dėlto neatitinka kriterijų, nustatytų remiantis ribotais įgaliojimais, suteiktais Agentūrai vykdant pagreintą procesą.

75. Siūlomos 26 ir 27 straipsnių, susijusių su **mokymo organizacijų sertifikavimu ir mokymo organizacijų veiklos stebėseną**, nuostatos pagrįstos direktyvos 13 straipsnio 3, 5, 6 dalimis ir 14 straipsnio 5 dalimi. Manoma, kad 26 straipsnio 1 dalį būtina įtraukti siekiant papildyti reikalavimus, susijusius su mokymo organizacijų sertifikavimu kompetentingų institucijų požiūriu. Todėl iš kompetentingų institucijų reikalaujama, kad jos sukurtų atitinkamą paraiškų teikimo ir mokymo organizacijų sertifikatų išdavimo ir galiojimo išlaikymo tvarką. Nors į direktyvą tokios nuostatos neįtrauktos, siūlomas reikalavimas yra reikalingas tada, kai direktyva perkeliama į įgyvendinimo reglamentą. Šis reikalavimas ir kompetentingoms institucijoms taikomas reikalavimas sukurti VSV licencijavimo procedūras bus tobulinami, kai šio skyriaus nuostatos bus integruojamos į horizontalią taisyklės struktūrą; taigi, šie reikalavimai bus valdymo sistemos reikalavimų, taikomų kompetentingoms institucijoms, dalis.
76. 27 straipsnio 3 dalyje padarytas papildomas redakcinis pakeitimas – sąvoka „patikros vietoje“ pakeista sąvoka „netikėti patikrinimai“. Ekspertai manė, kad sąvoka „patikros vietoje“ yra dviprasmiška, nes tai nėra įprasta sąvoka, vartojama kalbant apie kompetentingų institucijų saugos priežiūros funkcijas. Be to, Pagrindinio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių, susijusių su institucijoms taikomais reikalavimais, kontekste vartojamos sąvokos „patikrinimai“ ir „netikėti patikrinimai“. Remiantis Agentūros atliktu vertinimu, nemanoma, kad siūlomas pakeitimas turi kokią nors poveikį kompetentingoms institucijoms ar mokymo organizacijoms, nes tik paaiškinamas reikalavimo ketinimas. Be to, sąvokos „patikros“ aprėptis direktyvoje neapibrėžta, o bendroji patikrinimo prasmė apskritai gali būti rasta Pagrindiniame reglamente (pvz., Pagrindinio reglamento 54 straipsnis).
77. Taip pat reikėtų pažymėti, kad 27 straipsnio 5 dalis, susijusi su sertifikatu, išduotų pagal šio reglamento nuostatas, pripažinimu yra perteklinė, atsižvelgiant į Pagrindinio reglamento 11 straipsnį. Teisės akto rengimo požiūriu, nuostatos, jau nustatytos aukštesnę teisinę galią turinčiame teisės akte, neturėtų būti kartojamos įgyvendinimo taisyklėje, todėl ši straipsnio dalis turėtų būti išbraukta. Tačiau tokie svarstymai neatitinka kriterijų, nustatytų atsižvelgiant į ribotus Agentūrai suteiktus įgaliojimus vykdyti pagreintą procedūrą.
78. Siūlomo reglamento 28 straipsnis, susijęs su **kompetentingomis organizacijomis**, pagrįstas direktyvos 14 straipsnio 6 dalimi. Pagrindinio reglamento 13 dalyje kompetentingoms institucijoms leidžiama perduoti visas sertifikavimo užduotis. Remiantis koncepcija, susijusia su Pagrindinio reglamento sąvoka „sertifikavimas“, bet kokia priežiūros užduotis, susijusi su mokymo organizacijomis, laikoma sertifikavimo užduotimi, nes tai būtina siekiant gauti sertifikatą ar išlaikyti jį galiojantį. Todėl siūloma išbraukti konkrečią nuorodą į konkrečią kompetentingų institucijų užduotį. Remiantis Pagrindinio reglamento 13 straipsniu, kompetentinga institucija gali perduoti bet kurią užduotį, išskyrus licencijų ir sertifikatų išdavimą (ir jų apribojimą, sustabdymą ar atšaukimą). Be to, nuoroda į Reglamento (EB) Nr. 550/2004 3 straipsnį pakeista nuoroda į Pagrindinio reglamento, šios įgyvendinimo taisyklės teisinio pagrindo, 13 straipsnį. Taip pat svarbu pabrėžti, kad Reglamentu (EB) Nr. 1070/2009 iš dalies pakeistas Reglamento (EB) Nr. 550/2004 3 straipsnis, o sąvoka „pripažinta organizacija“ pakeista sąvoka „kompetentinga organizacija“. Antrajame etape Agentūra įvertins poreikį išlaikyti šį straipsnį, atsižvelgdama į tai, kad jo nuostatos jau įtrauktos į Pagrindinį reglamentą ir kad ši straipsnio dalis iš esmės gali būti išbraukta.
79. 29 straipsniu, susijusiu su **abipusiu skrydžių vadovų licencijų pripažinimu**, perkeliamas direktyvos 15 straipsnis. Pirmiausia reikėtų pažymėti, kad nuostatos dėl

abipusio licencijų ir pažymėjimų, išduotų pagal šio reglamento nuostatas, pripažinimo yra perteklinės atsižvelgiant į Pagrindinio reglamento 11 straipsnį. Teisės akto rengimo požiūriu nuostatos, jau nustatytos aukštesnę teisinę galią turinčiame teisės akte, neturėtų būti kartojamos įgyvendinimo taisyklėje, todėl ši straipsnio dalis turėtų būti išbraukta. Tačiau tokie svarstymai neatitinka kriterijų, nustatytų atsižvelgiant į ribotus Agentūrai suteiktus įgaliojimus vykdyti pagreitintą procedūrą. Kita vertus, direktyvoje laikomasi labiau ribojančio požiūrio į abipusį pripažinimą, palyginti su Pagrindiniu reglamentu, nes jame valstybėms narėms suteikiama galimybė nepripažinti skrydžių vadovų, nepasiekusių minimalios 21 metų ribos, licencijų. Kaip aiškinta, toks apribojimas neatitinka Pagrindinio reglamento principų ir dėl jo kyla teisinis netikrumas, nes įgyvendinimo taisyklė neturi teisės nukrypti nuo aukštesnę teisinę galią turinčio teisės akto.

80. Siekdama išspręsti problemą, kuri atsiranda dėl prieštaraujančių gautų įgaliojimų, Agentūra dabar siūlo toliau apsvarstyti du variantus ir priimti politinį sprendimą. Teksto projekte pateikto A varianto 1 dalį sudaro tik vienas sakinys, kuriuo sustiprinamas abipusio pripažinimo principas be jokių tolesnių apribojimų. Tačiau B variante yra dar vienas sakinys, kuriuo valstybėms narėms papildomai nustatyta apribojimo galimybė tuo atveju, kai skrydžių vadovai dar nebūna pasiekę minimalios 21 metų ribos. Kad nekiltų pavojus abipusio pripažinimo principui, šis apribojimas suformuluotas šiek tiek kitaip, palyginti su direktyva, ir juo skrydžių vadovams, kuriems dar nėra 21 metų, naudotis teisėmis leidžiama tik licenciją jiems išdavusioje valstybėje narėje. Žinoma, šio straipsnio B variantas gali būti pasirinktas tik kartu su 8 straipsnio 3 dalies a punkte pateiktu B variantu, kuriuo svarstoma, ar leisti nukrypti nuo minimalaus amžiaus reikalavimo.
81. Siūlomo 29 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys – tai direktyvos 15 straipsnio likusios dalys. Šiais reikalavimais reguliuojama tvarka, taikoma tais atvejais, kai licencijos turėtojas naudojasi licencijos suteiktomis teisėmis ne toje valstybėje narėje, kurioje išduota licencija. Šių straipsnio dalių turinys ir aprašyta tvarka lieka nepakeisti.

7 skyrius. Baigiamosios nuostatos

82. Keičiant teisinį pobūdį, valstybių narių prievolių laiką ir pobūdį, tam tikros nuostatos neperkeliamos dėl to, kad jau pasenusios, pavyzdžiui, 14 straipsnio 7 dalis, susijusi su direktyvos įgyvendinimo ataskaitos teikimu kas trejus metus. Kadangi direktyva jau panaikinta ir atsižvelgiant į tai, kad turėtų įsigaliooti šis reglamentas, teikti direktyvos įgyvendinimo ataskaitą būtų nereikalinga. Kita vertus, Agentūrai remiantis šia įgyvendinimo taisykle atliekant standartizuotus patikrinimus Komisijai bus teikiama būtina informacija, susijusi su šio reglamento įgyvendinimu.
83. Panašiai direktyvos 16 straipsnis, susijęs su suderinimu su technikos ir mokslo pažanga, laikomas nereikalingu, atsižvelgiant į tai, kad naujo teisinio dokumento lygis yra kitoks. Tai, kad įgyvendinimo taisyklė yra Komisijos reglamentas, reiškia, kad bet kokie šio reglamento pakeitimai gali būti daromi taikant tą pačią deleguotųjų aktų (anksčiau – komitetų) procedūrą, taigi nebereikia patikslinti, kad tai galioja tam tikroms nuostatomis.
84. Vietoj to į 30 straipsnį siūloma įtraukti **naują sąlygą** siekiant visiškai atitiktis Pagrindinio reglamento esminiams reikalavimams. Agentūra siūlo atlikti Europos skrydžių vadovų licencijavimo sistemos vertinimą, po kurio būtų teikiama nuomonė, kurioje nustatoma, ką būtina toliau tobulinti ir poreikis užtikrinti visišką atitiktį esminiams reikalavimams. Į šią nuomonę taip pat gali būti įtraukti galimi šio reglamento pakeitimai. Tokia peržiūros sąlyga yra įprastas įgyvendinimo taisyklių, jau patvirtintų aviacijos saugos srityje, elementas.
85. Su komiteto sudarymu susijęs direktyvos 17 straipsnis, kuriame nurodoma galiojanti tvarka, nėra aktualus įgyvendinimo taisyklėje, nes šia taisykle užduotys neperduodamos į žemesnį lygį, o komitetas, atsakingas už su skrydžių vadovų licencijavimu susijusius dalykus, jau apibrėžtas Pagrindinio reglamento 8c straipsnio 10 dalyje. Todėl ši nuostata neperkelta.

86. Direktyvos 18 straipsnis, susijęs su sankcijomis, taip pat laikomas nebūtinu, nes šis klausimas jau pakankamai reglamentuotas Pagrindinio reglamento 68 straipsnyje.
87. Kalbant apie **pereinamojo laikotarpio nuostatas**, į 31 straipsnį įtrauktos dvi naujos nuostatos dėl galimų nacionalinių kvalifikacijos patvirtinimų, kuriuos valstybės narės galėjo suteikti remdamosi direktyvos 7 straipsnio 4 dalimi, galiojimo išlaikymo ir dėl valstybių narių galimybės riboti naudojimąsi padalinio kvalifikacijų patvirtinimu, kol nepasiekta direktyvos 10 straipsnyje nustatyta amžiaus riba. Agentūra siūlo leisti valstybėms narėms, jau taikančioms tokias nuostatas, ir toliau laikinai taikyti savo galiojančius nacionalinės teisės aktus, kol šiose srityse bus sukurtos ir pradėtos taikyti bendros taisyklės. Kalbant apie antrojo etapo bendras taisykles, reikia pažymėti, kad ne tik jų nustatymui, bet ir taikymui prireiks pereinamojo ir adaptacijos laikotarpių siekiant užtikrinti, kad oro navigacijos paslaugų teikėjai turėtų priemonių savo planams ir politikai suderinti su ilgainiui pasikeitusiais reikalavimais. Aiški šio požiūrio nauda yra ta, kad leidžiama sklandžiai pereiti, kaip reikalaujama Pagrindiniame reglamente, nekeliant pavojaus juo sukurtai sistemai, nes valstybėms narėms leidžiama toliau taikyti nuo bendrųjų taisyklių nukrypti leidžiančias nuostatas plačiau negu nustatyta reglamente. Siekiant užtikrinti tinkamą informacijos srautą, iš valstybių narių taip pat prašoma Agentūrą informuoti tada, kai bus naudojamos šiomis pereinamojo laikotarpio nuostatomis.
88. Daugiau papildomų nuostatų į šį straipsnį įtraukta siekiant atspindėti **pereinamojo laikotarpio nuostatas**, būtinas **licencijų, kvalifikacijų, patvirtinimų, sveikatos pažymėjimų ir mokymo organizacijų sertifikatų atžvilgiu**.
- 31 straipsnio 4 dalies nuostatomis siekiama licencijų, kvalifikacijų, patvirtinimų, sveikatos pažymėjimų ir mokymo organizacijų sertifikatų, išduotų remiantis nacionalinės teisės aktais pagal atitinkamas direktyvos nuostatas, tęstinumo.
 - 31 straipsnio 5 dalies nuostatomis siekiama užtikrinti, kad pareiškėjai, jau pateikę paraiškas gauti licenciją, kvalifikaciją, patvirtinimą, sveikatos pažymėjimą ar mokymo organizacijos sertifikatą ir dar negavę licencijos, kvalifikacijos, patvirtinimo, sveikatos pažymėjimo ar mokymo organizacijos sertifikato, prieš jiems suteikiant licenciją, kvalifikaciją, patvirtinimą, sveikatos pažymėjimą ar mokymo organizacijos sertifikatą įrodytų, kad atitinka šio reglamento nuostatas. Kadangi atitinkami reikalavimai iš esmės nesikeičia, palyginti su nustatytais direktyvoje, Agentūra mano, kad šios nuostatos poveikis nedidelis.
 - 31 straipsnio 6 ir 7 dalių nuostatos būtinos mokymo organizacijoms, kurioms kompetentinga institucija yra Agentūra (mokymo organizacijoms, kurių pagrindinė veiklos vieta yra ne valstybių narių teritorijoje). 31 straipsnio 6 dalies nuostatomis užtikrinamas sertifikavimo proceso, kurį jau pradėjo valstybės (-ių) narės (-ių) kompetentinga (-os) institucija (-os), tęstinumas ir siekiama užtikrinti sklandų perėjimą tiems pareiškėjams. 31 straipsnio 7 dalies nuostatomis siekiama užtikrinti, kad priežiūros veiklą valstybės (-ių) narės (-ių) kompetentinga (-os) institucija (-os) Agentūrai perduotų per šešis mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo. Agentūra mano, jog šešių mėnesių pakanka tam, kad būtų pasirengta perimti jos atsakomybę, kurią jai Pagrindiniame reglamente numatė teisės akto leidėjas (žr. 22b straipsnį).
89. Direktyvos 20 straipsnis, susijęs su perkėlimu, netaikomas dėl to, kad keičiasi teisės akto pobūdis, taigi ši nuostata neperkeliama. Įsigaliojęs šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.
90. Kalbant apie šio reglamento **įsigaliojimą**, Agentūra siūlo standartinį būdą, t. y. dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Tai taip pat atitinka neseną valstybių narių prašymą paspartinti vadinamojo Bendro Europos dangaus II teisės aktų rinkinio įgyvendinimą.

Priedai

91. I priedas, kuriame pateikiamos **licencijų specifikacijos**, lieka nepakeistas, išskyrus nedidelius redakcinius atnaujinimus.
92. II priede, kuriame nustatyti **mokymo reikalavimai**, pateikiama atnaujinta nuoroda į naujausią Eurokontrolės veikiančių skrydžių vadovų (VSV) bendrojo pagrindinio pradinio mokymo turinio specifikaciją 2008 m. spalio 21 d. leidimą, ir tai laikoma būtinu techniniu atnaujinimu. Be to, reikalavimas rengti skrydžių vadovus saugos, saugumo ir krizių valdymo srityje, atsirandantis iš direktyvos 4 straipsnio 8 dalies, remiantis ekspertų nuomone įtraukiamas ir į B dalyje nustatytus padalinio mokymo reikalavimus, ir į C dalies tęstinio mokymo reikalavimus, siekiant užtikrinti, kad skrydžių vadovai būtų pakankamai parengti visų pirma vietos saugumo ir krizių valdymo, taip pat, žinoma, ir saugos klausimais.
93. Kadangi III priedo aprašomoji informacija perkelta į 12 straipsnį, susijusį su kalbos mokėjimo patvirtinimu, šiame priede dabar pateikiama tik **kalbos mokėjimo vertinimo skalė**.
94. IV priedas supaprastintas aprašomuosius elementus įterpus į atitinkamus straipsnius; taigi jame pateikiama tik ankstesnis 2 punktas, susijęs su **mokymo organizacijų sertifikatų specifikacijomis**.

IV. Reglamento poveikio vertinimas

95. Reglamento poveikio vertinimo tikslas – įvertinti tam tikrų taisyklių ir reikalavimų, kurie turi būti sukurti, pasekmes. Šiuo atveju tai būtų susiję su skrydžių vadovų licencijavimo reikalavimų nustatymu. Taigi vertinimu būtų siekiama palaikyti sprendimų priėmimo procesą, susijusį su iš dalies pakeisto Pagrindinio reglamento įgyvendinimu.
96. Reglamento poveikio vertinimo tikslas ir metodika paaiškinti keliuose susijusiuose dokumentuose, pvz., Europos aviacijos saugos agentūros (EASA) kompetencijos išplėtimo įtraukiant oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų reguliavimą reglamento poveikio vertinime⁹.
97. Pagrindinis reglamentas skrydžių vadovų licencijavimo atžvilgiu dabar turi būti įgyvendintas dviem etapais. Pirmuoju etapu (pagreitintu) siekiama jau galiojančią direktyvą perkelti be didesnių svarbių reikalavimų pakeitimų, laikantis Komisijos nurodymų ir Bendro dangaus komiteto priimtų sprendimų.
98. Šioje nuomonėje pateikiamas įgyvendinimo priemonių, perkeltų iš Direktyvos 2006/23/EB, projektas. Direktyvos turinys iš esmės nepakeistas, ir tai pateisintų tolesnę analizę reglamento poveikio vertinime, o tai reiškia, jog atsižvelgiant į tai, kad nedideli pakeitimai jau surūšiuoti ir paaiškinti, neverta papildomai nagrinėti jokių kitų alternatyvų ar variantų. Todėl konkretus reglamento poveikio vertinimas šiame etape nerengtas.
99. Nors galima konstatuoti, kad oro eismo valdymo srityje tiesioginė rizika nekyla, dar yra daug aspektų, kuriuos reikia nagrinėti. Priežiūra, stebėseną ir vykdymo užtikrinimas dar neveikia gerai, o oro eismo valdymo ar oro navigacijos paslaugų saugos priemonių įgyvendinimui trūksta vienodumo. Reglamento poveikio vertinime, susijusiame su EASA sistemos išplėtimu įtraukiant oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų reguliavimą¹⁰, jau teigta, kad reikia imtis veiksmų; tai patvirtinama ir šioje analizėje. Nors Europos dangus yra saugus, akivaizdu, kad kai kuriuos aspektus dar reikia nagrinėti. Tai daugiausia apima aiškaus reguliavimo ir vienodos priežiūros tikslą. Antrame įgyvendinimo etape tai bus toliau vertinama ir nagrinėjama.

⁹ www.easa.europa.eu/ws_prod/r/doc/opinions/Translations/01_2008/Attachment%20%20-%20RIA.pdf

¹⁰ www.easa.europa.eu/ws_prod/r/doc/opinions/Translations/01_2008/Attachment%20%20-%20RIA.pdf

V. Išvados

100. Agentūra parengė šią nuomonę atsakydama į Europos Komisijos ir Bendro dangaus komiteto prašymą įgyvendinti Europos aviacijos saugos reguliavimo sistemos išplėtimą įtraukiant oro eismo valdymą ir oro navigacijos paslaugas, šiame pirmajame etape taikant vadinamąjį pagreitintą procesą. Tai darydama Agentūra atidžiai apgalvojo tolesnius patarimus, kuriuos per tą procesą gavo iš Komisijos, Bendro dangaus komiteto ir EASA valdančiosios tarybos, kaip iš dalyvaujančių suinteresuotųjų subjektų.
101. Agentūra tikrai mano, kad šis pagreitintas procesas greitai duos naudos, susijusios su saugos reguliavimo sistema, pavyzdžiui:
- tiesiogiai taikant Komisijos reglamentą veiksmingiau pasiekiamas aukštas ir vienodas saugos lygis, palyginti su direktyva, kurioje perkėlimo į nacionalinę teisę lygiai ir būdai skiriasi ir nesutampa;
 - licencijavimo sistema, įgyvendinama tiesiogiai taikant taisykles, turėtų palengvinti FAB priemonių nustatymą;
 - Agentūra gali parengti priimtinas atitikties priemones ir sertifikavimo specifikacijas, kurių naudojimas palengvintų atitiktį taisyklėms, ir būtų užtikrintas būtinas proporcingumas ir subsidiarumas. Tai taip pat reiškia pasinaudojimą geriausia pramonės praktika;
 - naujos sukurtos taisyklės bus teisinis pagrindas standartizacijos patikrinimams, kuriais siekiama užtikrinti saugų ir vienodą bendrų taisyklių taikymą ir padėti institucijoms vykdyti saugos priežiūros vaidmenį;
 - Agentūra taps kompetentinga institucija užduočių, jai numatytų teisės aktuose, srityje Europos ir ne ES oro navigacijos paslaugų teikėjams, taip pat ne Europos VSV mokymo organizacijoms;
 - kiti Europos aviacijos saugos sistemos elementai, pavyzdžiui, tarptautinio bendradarbiavimo susitarimai, taip pat Pagrindiniame reglamente nustatytos vykdymo užtikrinimo priemonės taptų taikytini ir šioje srityje;
 - Agentūra gali įvairiomis reguliavimo priemonėmis prisidėti prie Bendro Europos dangaus II įgyvendinimo, visų pirma remdama FAB priemones, ICAO SARP perkėlimą, oro eismo valdymo tinklų valdymo funkcijų saugos priežiūrą ir SESAR programos įgyvendinimo rėmimą.
102. Agentūra rekomenduoja, kad Komisija, remdamasi šia nuomone, pradėtų naujo Komisijos reglamento dėl skrydžių vadovų licencijavimo ir sveikatos pažymėjimų priėmimo vykdomąjį procesą.

2010 m. gegužės 28 d., Kelnas

P. GOUDOU

Vykdomasis direktorius